

Riek Dekker: *‘Zeilen kan ze. Maar wie komt ze tegen in de havens?’*

‘Eigenwijze verwenne miljonair dochter’ en ‘onverantwoord’; media over de hele wereld hadden een mening over zeilmeisje Laura Dekker (15). Vreselijk vond oma Riek Dekker (71) dat, want het was gewoon niet waar. Voor haar een van de redenen om de biografie te schrijven over kleindochter Laura, die eind juli na lang wachten toch toestemming kreeg de wereld rond te zeilen.

‘Laura’s ogen stonden mat, haar smoeltje was verkrampd. Het had niet veel langer moeten duren of Jeugdzorg en de Kinderbescherming hadden haar kapot gekregen. Er was nog maar zo weinig over van de oude Laura, een ondernemende durfal. Door de, in eerste instantie goed bedoelde, bemoeienis veranderde ze van een zelfverzekerde tiener in een somber en radeloos meisje. Een angstig vogeltje. Langzaam verloor ze het vertrouwen in mensen. Ze kon niet meer leren, terwijl ze dat altijd zo makkelijk deed. Ik had medelijden met haar. Heel wat nachten hebben mijn man en ik wakker gelegen. Ook mijn zoon Dick zag ik veranderen. Als jullie het maar volhouden, heb ik regelmatig gedacht. Een jaar geleden maakte ik aantekeningen over wat haar allemaal overkwam, de houding van instanties, lelijke reacties van mensen die niets van haar afwisten.

Ze werd ook via de mail geïntimideerd en bedreigd door jongens. De honden lusten er geen brood van. Gelukkig zaten er ook mooie reacties tussen: ‘Al vaar je maar tot Duinkerken, dan ben ik al helemaal trots op je’. Toen Laura zei: ‘Oma, je moet een boek over mij schrijven’, vond ik dat wel een goed idee. Ik wil dat buitenstaanders mijn kleindochter en haar droom beter begrijpen. Laura en ik hebben altijd een goede band gehad. Door het boek te schrijven hebben we elkaar beter leren kennen. Ze is me nog meer gaan vertrouwen en daar ben ik blij mee.

Uit handen geven

Laura is een meisje dat helemaal haar eigen gang gaat. Dat heeft ze niet van een vreemde, ze heeft de genen van haar >

‘Jeugdzorg was onberekenbaar. Het leek wel een machtsspel’

ouders (lacht). Ze heeft altijd de grenzen opgezocht, net als haar vader en moeder. Mijn zoon had het niet van ons. Best moeilijk als je als ouders in de gaten krijgt dat je kind anders is. Voor mijn zoon niet leuk, maar voor ons ook niet. Toch hebben we het snel geaccepteerd. Maar goed ook, anders hou je geen goede band met je kind. Mijn zoon was en is een enorme vrijbuiters. Hij zeilde in zelfgetimmerde bootjes, op zijn 15e vertrok hij met een jacht naar Friesland. Toen Dick 20 werd, begon hij een zeewaardig jacht te bouwen. Vijf jaar later vertrok hij voor een reis om de wereld. Een paar maanden daarvoor ontmoette hij Babs, de moeder van Laura. Een maandje voor vertrek trouwden ze. ‘Het gaat goed hoor, mam’, zei mijn zoon als hij ons belde wanneer hij aan wal was. Elke dag contact houden, zoals met Laura nu wel kan via de satelliettelefoon, kon toen nog niet. Hij en Babs schreven veel op reis. Ze stuurden alles naar ons, gedurende de zeven jaar dat ze wegbleven. Na vier jaar werd Laura in Nieuw-Zeeland geboren. Een half jaar was ze toen ik haar voor het eerst zag. Haar ouders hadden de boot op een baby ingericht, zodat ze de reis konden voortzetten. Laura voelt zich overal thuis, dat komt door het reizen. Ze heeft altijd met haar ouders, en later met haar vader, op een boot gewoond. Mijn kleindochter had op haar 6e een eigen zeilbootje. Als ze uit school kwam, door weer en wind langs de dijk had gefietst, en toen ze wat ouder was en haar krantenwijk had gelopen, ging ze zeilen. Ook in de winter. Laura is een echte doorzetter en klaagt nooit. ‘Mam, Laura zit in Lowestoft’, zei mijn zoon. ‘Lowestoft, dat is toch Engeland’, vroeg ik. Ze was 13 toen ze die soloreis ondernam. Naar onze maatstaven vonden we mijn zoon weleens te

vrij. ‘Ik heb haar alles geleerd wat ze moet weten over zeilen. Ze kan het’, zei hij dan. Drie jaar eerder zeilde ze al alleen op de Friese meren of de Waddenzee. Dick volgde haar soms een stuk op het vasteland om te checken of alles goed ging. Vreselijk vond Laura dat.

Als opa en oma sta je wat de opvoeding betreft langs de zijlijn. Deze wereldreis is heel erg goed voorbereid, net als haar andere solotochten. En dan moet je het maar uit handen geven. Mijn zoon let goed op de veiligheid van zijn dochter. Als meisje van 6 moest ze al naar school fietsen met een lichtgevend hesje aan. Ze hebben het nooit breed gehad. Wij stopten Laura en Dick geregeld wat toe. Mijn kleindochter droeg tweedehands kleding, fietste op een oud fietsje en op een gegeven moment was ze de enige in de klas zonder computer. Ik kocht een tweedehandsje voor haar. Aan uitspraken als ‘verwende miljonairsdochter’ ergerde ik me. Laura heeft zo hard moeten ploeteren om dit allemaal te kunnen bereiken. Ze heeft haar plannen goed voorbereid. Voordat ze haar vader vertelde over de voorgenomen reis, had ze al sponsors gezocht.

‘Ik ga met jou mee’, zei Laura tegen haar vader toen haar ouders gingen scheiden. Haar zusje Kim bleef bij haar moeder. Laura herkent zichzelf in mijn zoon. Haar moeder is een schat, daar heeft het niet mee te maken. Laura ziet haar geregeld. Laatst is Babs met Kim naar Gran Canaria geweest, waar Laura op dat moment verbleef. Laura geniet daar enorm van, lekker met haar moeder duiken. Ik ben ook blij dat Babs uiteindelijk helemaal achter de soloreis van Laura stond. Natuurlijk hebben wij als grootouders enorm getwijfeld of het een juiste beslissing was. ‘Maak nu eerst je havo af’, zei ik. Daarna kon ze wat mij betreft vijf jaar wegblijven om de wereld te verkennen. Ze is dan toch iets ouder. Over het zeilen maak ik me niet druk. Dat kan ze. Maar wie komt ze tegen in de havens? Herkent ze het verschil tussen goed en kwaad? ‘Neem geen drankjes aan. Ga nooit alleen bij iemand aan boord’, die dingen zeg ik haar wel. Een beetje bezorgd blijf ik. Maar ik weet

ook dat ze door dat hele gedoe met Jeugdzorg en de Kinderbescherming weinig vertrouwen in volwassenen heeft. Ze is argwanender geworden. Zomaar met iemand meegaan, zal ze niet doen.

Keiharde instanties

Haar zeilreis vond de leerplichtambtenaar in Wijk bij Duurstede geen goed idee. Samen met haar vader heeft Laura hem gevraagd of ze twee jaar les mocht volgen via de Wereldschool om zo haar havo-diploma te halen. Inmiddels studeert ze elke ochtend van acht tot half elf via internet op haar boot. Ze wil de havo halen, juist omdat haar ouders geen opleiding hebben afgemaakt. ‘Daar komt niets van in’, zei de leerplichtambtenaar toen bij het gesprek. Hij belde de Kinderbescherming en het ministerie in Den Haag. Tweede Kamerleden, zelfs Balkenende ging zich ermee bemoeien. De kranten stonden vol. Deze ophef had Laura nooit verwacht. Zou een leerplichtambtenaar in Den Haag of Rotterdam hetzelfde hebben gereageerd? Er studeren wel meer kinderen via de Wereldschool. Ik was verbaasd dat het zo groot werd uitgemeten. Binnen een week was er een kort geding. Jeugdzorg? Kinderbescherming? Ze zullen het wel goed met haar voorhebben, dacht ik eerst nog. Ik had totaal geen ervaring met dit soort instanties. Na een week of zes kwam ik erachter dat een kind door hen niet zo beschermd wordt. Althans Laura niet. Ze zijn keihard, op het leugenachtige af. De rechter besloot dat ze psychologisch getest moest worden om te kijken of ze de soloreis en haar zelfstandige studie aankon. Hele normale eisen vond ik. Toen die test uitwees dat ze het aankon, Jeugdzorg vervolgens met een waslijst nieuwe voorwaarden kwam én de rechter daarin meeging, begreep ik er niets meer van. Jeugdzorg bleek onberekenbaar. Ze deden er alles aan om Laura hier te houden. Het leek wel helemaal niet meer om de zorg voor een kind te gaan, maar om een machtsspel. Er was geen sprake van mishandeling of een

Het zeilmeisje.....

Laura Dekker (15) wordt geboren in de haven van Whangerei in Nieuw-Zeeland. De eerste vier jaar zeilt ze met haar ouders de halve wereld rond. Haar ouders scheiden op haar 6e. Laura blijft bij haar vader wonen, haar zusje Kim bij haar moeder. Nog maar 10 jaar oud is Laura als ze alleen op zeilvakantie gaat en op haar 13e zeilt ze solo naar Engeland. Als jongste solozeiler wil ze de wereld rond. In augustus 2009 maakt ze dit openbaar. Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de

Kinderbescherming bemoeien zich ermee: de wereldreis kan ze wel vergeten. Het bureaucratisch net verstikt haar bijna. Tot ze op 27 juli van dit jaar groen licht krijgt. Op het moment van het interview met haar oma is Laura op Gran Canaria, waar ze haar Guppy heeft bevoorradad om naar de Kaapverdische eilanden door te varen. Daar steekt ze de Atlantische Oceaan over naar Sint Maarten. Tot april blijft ze in het Caribische gebied in verband met de weersomstandigheden.

Daarna kan ze het Panamakanaal doorvaren en de oversteek naar de Galápagoseilanden maken. Laura werd wereldwijd bekend als het zeilmeisje. Ze schrijft een column in het *Algemeen Dagblad*. De biografie *Zeilmeisje Laura Dekker – Mijn verhaal van Riek Dekker* vertelt over Laura's ongewone jeugd.

Zeilmeisje Laura Dekker – Mijn verhaal, De Alk & Heijnen Watersport, € 14,50

slechte thuissituatie, en het was ook niet zo dat Laura thuis niet te handhaven was. Ze wilde alleen haar droom najagen: een zeilreis om de wereld.

Op de vlucht

Op de radio moest ik horen dat Laura naar een gesloten inrichting moest. Ze was naar Sint Maarten gevlucht en daar opgepakt. Onze kleindochter zou kapot gaan achter gesloten deuren. Mijn man en ik schreven een open brief naar *de Volkskrant*. Ze was niet voor niets gevlucht. De bemoeienis en druk van Jeugdzorg werden haar te veel. Ze besloot dan maar zelf een betaalbare boot te kopen en te gaan varen, zonder toestemming van wie dan ook. Gelukkig is dat niet doorgedaan. Het was ook een noodsprong. Via internet zag ze een jacht te koop staan op Sint Maarten. Ze maakte een afspraak met de makelaar, kocht een ticket en vertrok. ‘Oma, het gaat nog makkelijker dan een treinkaartje kopen’, zei ze later. Verschrikkelijk vond ik het toen ze vermist was. Vluchten wilde ze steeds al, op de fiets naar Frankrijk. ‘Laura, doe dat nou niet. Dan sluiten ze je op’, zei mijn zoon steeds. Helemaal naar Sint Maarten, daar kom je toch niet op? Stomverbaasd was ik. Binnenkort zit ze er weer. Ze heeft een

uitnodiging gekregen om er rond de kerst te zijn. Dat is een van de vele leuke bijkomsten van die wereldwijde media-ophef.

Laura, je mag weg

Nu slaap ik weer een stuk beter. Dat moment kwam toen Laura te horen kreeg dat de rechter besloten had dat ze weg mocht. Ze zat op haar Guppy, die naast de woonboot lag. Wij waren er die dag ook. ‘Laura, je mag gaan varen’, zei mijn zoon. Binnen vijf minuten veranderde ze. Haar gezicht ontspande. Toen pas realiseerde ik me door wat voor hel mijn kleindochter is gegaan al die maanden. Laura is Laura weer. Ze is opnieuw zelfverzekerd. Geniet met volle teugen van haar zeilreis. Ze raakt haar angsten kwijt. Het vertrouwen in volwassenen en zeker in instanties moet nog groeien. Ze heeft een behoorlijke knauw gehad. Ik mail en bel geregeld met haar. Niet elke dag, ik heb ook nog een eigen leven en andere kleinkinderen (lacht).’

Een fragment uit het boek *Laura's afscheidsbrief*

‘Lieve papa, Ik ben het helemaal zat in dit land. Vandaag had ik nog een gesprek met die leerplichtambtenaar, dat ze zich zorgen maakte en met me wilde praten. Nou, zorgen maakt ze zich in geen geval. Ik word zo langzamerhand gek van al die ‘zorgen’. Mijn zeilreis kan ik wel vergeten, ze willen me onder-toezichtstelling houden tot ik 18 ben. Het is bijna gelukt om me kapot te maken. Maar ik heb mijn laatste restje moed verzameld en nu probeer ik de rest van mijn leven ook weer op te pakken. Er waren al zo veel mensen die zeiden: ‘Laura, ga weg. Dat is het beste.’ Dat had ik inderdaad eerder moeten doen. Helaas staat mijn boot op de kant. Maar nu kom ik er uit. Maak je maar niet ongerust. Ik hou van je papa. Heel, heel, heel veel, in mijn hart blijf je bij me. Nu zal ik vrijheid vinden. Heel veel kusjes en knuffels. Laura’